

V Prilozi

Prilog 1:

Pokazatelji: popis po poglavljima

Izvješće o stanju okoliša obrađuje 198 pokazatelja/indikatora. Odabir pokazatelja temeljen je na predloženoj Nacionalnoj listi indikatora (ovdje su obuhvaćeni pokazatelji temeljeni na međunarodnim i nacionalnim zakonskim aktima te specifični pokazatelji za RH) te Core setu indikatora Europske agencije za okoliš. Core set indikatora označeni su asteriskom (*). U nastavku je dan ukupan pregled pokazatelja a abecednim redom, raspoređeno u odgovarajuća poglavlja Izvješća:

I dio: Sektorski pritisci

1. Prostor i stanovništvo

- Struktura korištenja i namjene zemljišta
- Promjena korištenja zemljišta
- Raspodjela veličine naselja
- Broj stanovnika u naseljima
- Gustoća naseljenosti
- Infrastrukturne površine
- Zauzetost obalne crte
- Površina luka nautičkoga turizma
- Brojnost i površina zaštićenih područja po kategorijama zaštite
- Kategorije minski sumnjivih površina
- Kretanje broja stanovnika prema popisima stanovništva
- Bruto društveni proizvod po stanovniku

2. Energetika

- Ukupna potrošnja energije *
- Energetska intenzivnost *
- Proizvodnja primarne energije
- Proizvodnja, uvoz i preradba nafte
- Proizvodnja i uvoz prirodnoga plina
- Bilanca električne energije

3. Industrija

- Indeks industrijske proizvodnje
- Korištenje prirodnih materijala po godinama
- Proizvodnja građevnoga šljunka, pijeska i tehničkoga građevnog kamena
- Broj eksploatacijskih polja po vrstama mineralne sirovine
- Broj akcidenata u industriji
- Broj iso 14001 certificiranih tvrtki

4. Poljoprivreda

- Površine u ekološkoj poljoprivredi *
- Struktura poljoprivrednoga zemljišta u zaštićenim područjima
- Udio poljoprivrednih površina u područjima pod zaštitom prirode
- Stočni fond
- Kretanje brojnoga stanja pojedinih vrsta domaćih životinja
- Poljoprivredna gospodarstva

5. Šumarstvo

- Održivi razvoj šumarstva
- Šume prema načinu korištenja
- Drvna zaliha
- Udio vrsta prema zastupljenosti
- Oblasle površine po gospodarskim oblicima
- Opožarena površina
- Osutost stabala

6. Ribarstvo i akvakultura

- Ulov morske ribe
- Stok pridonjenih morskih vrsta *
- Kretanje indeksa biomase ciljanih vrsta u teritorijalnome moru RH
- Indeksi biomase glavnih sistematskih skupina pridonjenih vrsta riba
- Veličina i snaga flote *
- Proizvodnja u marikulturi *
- Ulov slatkovodne ribe
- Proizvodnja u slatkovodnom uzgoju *

7. Promet

- Ukupni godišnji prijevoz putnika (cestovni, željeznički, pomorski/riječni, zračni)
- Ukupni godišnji prijevoz robe
- Broj vozila u cestovnome prometu
- Potrošnja goriva u cestovnome prometu
- Udio vozila bez katalizatora
- Prijevoz nafte
- Prijevoz kemikalija
- Akcidenti iz prometa

8. Turizam

- Turistički promet
- Komercijalna smještajna ponuda
- Broj marina
- Kružna putovanja brodom
- Posjećenost nacionalnih parkova

9. Kemikalije

- Indeks fizičkoga obujma proizvodnje kemikalija
- Uvoz kemijske industrije
- Izvoz kemijske industrije
- Broj vodopravnih dozvola za kemijske tvari i njihove pripravke

- Potrošnja toksičnih kemikalija
- Postojane organske onečišćujuće tvari

II dio: Sastavnice okoliša

1. Zrak

- Emisija sumporova dioksida (SO₂) *
- Emisija dušikovih oksida (NO_x) *
- Emisija ne-metanskih hlapljivih organskih spojeva (NMVOC) *
- Emisija amonijaka (NH₃)*
- Emisija teških metala (Pb, Hg i Cd)
- Emisija postojanih organskih spojeva
- Emisija čestica
- Zakiseljavanje *
- Eutrofikacija
- Kakvoća zraka u naseljima *
- Trend srednjih godišnjih vrijednosti H₂S
- Trend srednjih godišnjih vrijednost NH₃
- Potrošnja tvari koje oštećuju ozonski omotač *

2. Klimatske promjene

- Srednja temperatura zraka
- Srednja količina oborina
- Emisije stakleničkih plinova *

3. Vode

- Bilanca kopnenih voda na području RH
- Ukupna duljina svih prirodnih i umjetnih vodotoka
- Broj akumulacijskih jezera
- Obnovljive zalihe podzemne vode
- Ukupno godišnje zahvaćanje voda
- Vodoopskrba
- Ocjena kakvoće vode prema skupinama pokazatelja
- Organsko onečišćenje u površinskim vodama
- Eutrofikacija voda **
- Onečišćenje površinskih voda metalima
- Onečišćenje površinskih voda organskim spojevima
- Kakvoća podzemne vode
- Koncentracije nitrata u izvorištima
- Onečišćenje podzemnih voda metalima
- Onečišćenje podzemnih voda organskim spojevima
- Onečišćenje od stanovništva
- Onečišćenje iz industrije
- Raspršeni izvori onečišćenja
- Izvanredna i iznenadna onečišćenja
- Uzroci iznenadnih zagađenja
- Sustav javne odvodnje

- Priključenost stanovništva na kanalizacijski sustav
- Priključenost stanovništva na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda *
- Područja posebne zaštite voda

4. More

- Biološka kvaliteta mora
- Ugrožene vrste morskih organizama ("divlje"/komercijalne)
- Ugrožene životne zajednice i staništa
- Unos i širenje stranih (alohtonih) morskih vrsta
- Zdravstvena kvaliteta mora na morskim plažama
- Onečišćenje morskoga ekosustava hranjivim tvarima
- Točkasti izvori unosa hranjivih tvari u priobalno more i morske vode
- Raspršeni izvori unosa hranjivih tvari u priobalno more i morske vode
- Unos organskoga onečišćenja glavnim vodotocima
- Ocjena eutrofikacije mora
- Prozirnost mora
- Režim kisika u priobalnome moru i u pridnenome sloju
- Udio zasićenja kisikom u površinskome sloju vodenoga stupca 0–10 m
- Srednje godišnje koncentracije hranjivih soli u sloju 0–10 m
- Srednje godišnje koncentracije klorofila *a* u sloju 0–10m
- Srednje ljetne koncentracije klorofila *a*
- Srednje zimske koncentracije klorofila *a*
- Učestalost hipoksije u pridnenome sloju
- Cvjetanje fitoplanktonskih algi
- Klasifikacija priobalnoga mora s obzirom na stupanj eutrofikacije
- Onečišćenje morskoga ekosustava opasnim tvarima
- Unos teških metala glavnim vodotocima
- Teški metali u sedimentu (cd, pb, cu, zn)
- Onečišćenje mora pomorskim prometom
- Iznenađna onečišćenja mora
- Broj onečišćenja mora i pomorskoga dobra iz nepoznatih izvora
- Broj onečišćenja mora i pomorskoga dobra s plovnih objekata
- Broj onečišćenja mora i pomorskoga dobra s kopna
- Broj intervencija po godinama pri iznenadnom onečišćenju mora u RH
- Broj uplovljavanja stranih brodova iz stranih luka
- Broj uplovljavanja domaćih brodova iz stranih luka
- Količine balastnih voda u lukama
- Opasni teret po godinama u hrvatskim lukama
- Ukupno iskrcanoga opasnog tereta po godinama u hrvatskim lukama
- Ukupno ukrcanoga opasnog tereta po godinama u hrvatskim lukama
- Ukupan broj prijava dolaska i boravka stranih jahta i brodica

5. Tlo

- Onečišćenje tla lokalnim izvorima
- Sadržaj ukupnih i mineralnih ulja u tlu
- Sadržaj policikličkih aromatskih ugljikovodika u tlu
- Poliklorirani bifenili u tlu

- Teški metali u tlu
- Ukupna potrošnja mineralnih gnojiva
- Proizvodnja organskih gnojiva
- Potrošnja sredstava za zaštitu bilja
- Zakiseljavanje tla
- Alkalizacija tla
- Zaslanjivanje tla
- Erozijska poljoprivrednog tla
- Pedološka suša

6. Biološka raznolikost

- Broj ugroženih svojti *
- Broj zaštićenih svojti *
- Stanje u populacijama hrvatskih zavičajnih pasmina
- Rasprostranjenost invazivnih stranih svojti
- Prisutnost GMO-a
- Udio pojedinih staništa prema eunis klasifikaciji
- Močvarna staništa
- Planovi upravljanja/gospodarenja i akcijski planovi za ugrožene vrste
- Područje krša

7. Otpad

- Količine proizvedenoga komunalnog otpada
- Količine biorazgradivoga otpada iz domaćinstava
- Količine otpada iz turizma (slična komunalnom)
- Količine ambalažnoga otpada stavljene na tržište
- Količina otpadnih vozila
- Količine proizvedenoga tehnološkog otpada
- Opasni tehnološki otpad
- Otpadna ulja
- Opasni medicinski otpad
- Baterije i akumulatori
- Elektronički otpad
- Otpad od građenja i rušenja
- Rudarski otpad i otpad od vađenja mineralnih sirovina
- Poljoprivredni, šumarski otpad i otpad životinjskoga podrijetla
- Provedene mjere čistije proizvodnje
- Ukupan broj prijavi burzi otpada
- Skupljanje, postupanje s komunalnim otpadom i naplata usluga
- Broj odlagališta registrirana u katastru odlagališta (bez zatvorenih i "divljih")
- Odlagališta prema količini odloženoga otpada
- Izvoz opasnoga otpada tijekom
- Izvoz neopasnoga otpada
- Uvoz neopasnoga otpada

8. Okoliš i zdravlje

- Očekivano trajanje života
- Zdravstvena kakvoća vode za piće

- Zdravstvena kakvoća vode za kupanje
- Broj prijavljenih hidričnih epidemija
- Broj i postotak neispravnih uzoraka kemijski ispitanih namirnica
- Kakvoća zraka
- Buka
- UV zračenja
- Stopa malignoga melanoma
- Profesionalne bolesti

III dio: Opća pitanja zaštite okoliša

- Status izradbe Programa zaštite okoliša i Izvješća o stanju okoliša
- Postupci procjene utjecaja na okoliš
- Inspekcija zaštite okoliša, grupa pokazatelja
- Investicije u zaštitu okoliša

Prema DPSIR terminologiji Europske agencije za zaštitu okoliša donose se definicije glavnih skupina pokazatelja:

Pokretači

Pokazatelji obilježeni kao pokretači opisuju socijalni, demografski i ekonomski razvoj u društvu i odgovarajuće promjene životnih stilova te prosječnih razina potrošnje i proizvodnje. Primarni pokretači su rast stanovništva te razvoj potreba i aktivnosti pojedinca. Oni potiču promjene u prosječnim razinama potrošnje i proizvodnje. Kroz te promjene pokretači čine pritisak na okoliš.

Pritisaci

Pokazatelji pritisaka prate kretanja u emisijama čestica, fizičkim i biološkim utjecajima, u potrošnji resursa te u korištenju zemlje. Društveni pritisci prenose se i mijenjaju kroz različite prirodne procese, te se na kraju očituju kao promjene u okolišu.

Stanje

Pokazatelj za stanje različitih sastavnica okoliša s naglaskom na promjene u fizičkim, kemijskim ili biološkim elementima.

Utjecaj

Utjecaji na ljude, ekosustave i društveni kapital kako posljedica promjena u kvaliteti okoliša.

Odgovori

Pokazatelji odgovora odnose se na odaziv grupa (i pojedinaca) u društvu te na napore vlade da spriječe, nadoknade, unaprijede i da se prilagode promjenama u stanju okoliša. Neki društveni odgovori mogu se gledati kao negativni pokretači, s obzirom da im je cilj preusmjeriti vladajuće trendove u potrošnji i proizvodnji. Ostali odgovori streme prema podizanju učinkovitosti proizvoda i procesa, kroz poticanje razvoja i širenja čistih tehnologija.

Prilog 2:

Međunarodni ugovori

Opći:

- Konvencija o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (ESPOO, 1991.), NN-MU, br. 6/96
- Protokol o strateškoj procjeni okoliša (Kijev, 2003.) – nije ratificiran u RH
- Konvencija o prekograničnim učincima industrijskih nesreća (Helsinki, 1992.), NN-MU, br. 7/99
- Konvencija o europskim krajobrazima (Firenca 2000), NN-MU, br. 11/04
- Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhus, 1998.) – nije ratificirana u RH
- Protokol o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćavala uz Arhušku konvenciju (PRTR) – nije ratificirana u RH

Klimatske promjene / Zrak:

- Okvirna konvencija UN o promjeni klime (Rio de Janeiro 1992.) .NN-MU, br. 2/96.
- Kyotski protokol uz Okvirnu konvenciju UN o promjeni klime (Kyoto, 1999.) – nije ratificirana u RH
- Bečka konvencija o zaštiti ozonskog omotača (Beč, 1985.) RH je stranka konvencije od 8. 10. 1991., NN-MU, br. 12/93
- Konvencija o prekograničnom onečišćenju zraka na velikom udaljenostima (Geneva 1979.), NN-MU, br. 12/93
- Protokol uz konvenciju o prekograničnom onečišćenju zraka na velikim udaljenostima iz 1979. o dugoročnom financiranju Programa suradnje za praćenje i procjenu prekograničnoga prijenosa onečišćujućih tvari u zraku na velike udaljenosti u Evropi (Geneva 1984.) Na temelju notifikacije o sukcesiji RH je stranka Konvencije od 8. 10. 1991., NN-MU, br. 12/93
- Protokol uz konvenciju o prekograničnom onečišćenju zraka na velikim udaljenostima iz 1979. o daljnjem smanjenju emisije sumpora (Oslo, 1994.), NN-MU, br. 17/98 i ispravak 3/99
- Protokol o suzbijanju zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona uz Konvenciju o prekograničnome onečišćenju zraka na velikim udaljenostima iz 1979. (Goeteborg, 1999.); RH je potpisala protokol 1999.
- Montrealski protokol o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (Montreal, 1987.). (NN-MU, br. 12/93)
- Dopuna Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski omotač (London 1990.), NN-MU, br. 11/93
- Izmjena Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski omotač (Copenhagen, 1992.), NN-MU, br. 8/96
- Izmjena Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski omotač (Montreal, 1997.), NN-MU, br. 14/00
- Izmjena Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski omotač (Peking, 1999.), NN-MU, br. 12/01; stupila na snagu u odnosu na RH, 24. srpnja 2004.
- Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćivalima – nije ratificirana u RH

Otpad:

- Baselska konvencija o prekograničnom prometu opasnog otpada i njegovu odlaganju (Basel, 1989.), NN-MU, br. 3/94)

Tlo:

- UN konvencija o suzbijanju dezertifikacije u zemljama pogođenim jakom sušama i/ili dezertifikacijom, osobito u Africi (UNCCD), NN-MU, br. 10/00 i 14/00

Biološka raznolikost:

- Konvencija UN o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro 1992.), NN br. 6/96
- Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972.), NN- MU br. 12/93
- Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti, naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsar, 1971.), NN-MU, br.12/93.
- Protokol o biološkoj sigurnosti (Kartagenski protokol) uz Konvenciju o biološkoj raznolikosti, (Montreal 2000.), NN-MU, br. 7/02
- Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka - CITES, (Washington, 1973.), NN-MU, br. 12/99
- Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa – Bernska konvencija (Bern, 1979.), NN-MU, br. 6/00
- Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja – Bonnska konvencija (Bonn, 1979.), NN-MU, br. 6/00.
- Sporazum o zaštiti afričko-euroazijskih migratornih ptica močvarica – AEWA (Bonn, 1996.), NN-MU, br. 6/00
- Sporazuma o zaštiti šišimiša u Europi – EUROBATS (London, 1991.), NN-MU, br. 6/00
- Sporazuma o zaštiti kitova (Cetacea) u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom atlantskom području – ACOMBS (Monaco, 1996.), NN-MU, br. 6/00
- Konvencija o europskim krajobrazima (Firenca, 2000.), NN-MU, br. 12/02
- Sporazum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite tankokljunog pozviždača (*Numenius tenuirostris*). Potpisan 1994.
- Sporazum o razumijevanju o zaštiti i gospodarenju srednjoeuropskom populacijom velike droplje (*Otis Tarda*). Potpisan 2002.

Vode:

- Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti i uporabi prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera (Helsinki, 1992.), NN-MU, br. 4/96
- Protokol o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i uporabi prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera iz 1992., NN-MU, br. 4/06
- Konvencija o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi rijeke Dunav, NN-MU, br. 2/96
- Konvencija o režimu plovidbe Dunavom, NN-MU, br. 13/98
- Zakon o potvrđivanju Europskog ugovora o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodnoga značaja (Geneva, 1996.), NN-MU, br. 16/98

More:

- Konvencija za zaštitu morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelona, 1995.), NN-MU, br. 17/98

- Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja izvorima i aktivnostima s kopna, NN-MU, br. 12/93
- Protokol o sprečavanju onečišćenja Sredozemnog mora od prekograničnog prijevoza opasnog otpada i njegova odlaganja, NN-MU, br. 3/94
- Protokol o sprečavanju i uklanjanju onečišćenja Sredozemnog mora potapanjem otpadnih i drugih tvari s brodova i iz zrakoplova i spaljivanjem na moru, NN-MU, br. 17/98
- Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju, NN-MU, br. 11/01
- Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja zbog istraživanja i iskorištavanja epikontinentalnog pojasa i morskog dna i podzemlja – nije ratificirana u RH
- Protokol o suradnji o sprečavanju onečišćenja s brodova i, u slučajevima opasnosti, suzbijanju onečišćavanja Sredozemnog mora, NN-MU, br. 12/03
- Izmjene i dopune Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja s kopna, NN-MU, 3/06
- Međunarodna konvencija o sprječavanju onečišćenja s brodova (MARPOL 73/78), donesena 1973. a preinačena 1978 u Londonu. Stupila je na snagu 2. listopada 1983. RH je stranka Konvencije od 8. listopada 1991. temeljem notifikacije o sukcesiji.
- Protokol iz 1997 godine kojim se mijenja i dopunjuje Međunarodna konvencija o sprječavanju onečišćenja s brodova iz 1973, kako je preinačena Protokolom iz 1978., NN-MU, br. 4/05
- Protokol iz 2003. godine uz Međunarodnu konvenciju o osnivanju Međunarodnog fonda za naknadu štete zbog onečišćenja uljem iz 1992. godine, NN-MU, br. 12/05
- Protokol iz 1992 o izmjeni Međunarodne konvencije o osnivanju Međunarodnog fonda za naknadu štete zbog onečišćenja uljem iz 1971. godine, NN-MU, br. 2/97
- Međunarodna konvencija o pripravnosti, akciji i suradnji za slučaj onečišćavanja uljem iz 1990. godine, NN-MU, br. 2/97
- Konvencija o međunarodnim pravilima za izbjegavanje sudara na moru, NN-MU, br. 1/92
- Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Talijanske Republike i Vlade Republike Slovenije o uspostavi zajedničkog sustava plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u sjevernom dijelu sjevernog Jadrana, NN-MU, br. 4/01
- Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o uspostavi zajedničkog sustava upravljanja pomorskom plovidbom na Jadranu (VTS sustav), NN-MU, br. 4/01
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Italije o uspostavi zajedničkog sustava upravljanja pomorskom plovidbom na Jadranu, NN-MU, br. 4/01
- Uredba o objavi Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Talijanske Republike i Vlade Republike Slovenije o uspostavi zajedničkog sustava plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u sjevernom dijelu sjevernog Jadrana, NN-MU br. 4/01
- Uredba o objavi Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o uspostavi zajedničkog sustava plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u području sjevernog i srednjeg Jadrana, NN-MU, br. 4/01
- Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora, NN-MU, br. 9/00
- Sporazum između vlada Republike Hrvatske i Republike Italije o razgraničavanju epikontinentskog pojasa između dviju zemalja, NN-MU, br. 28/70
- Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem iz 1992., NN-MU, br. 2/97

Prilog 3:

Reference (popis literature)

I. DIO: Sektorski pritisci

Prilog 3:

Reference (popis literature)

I. DIO: Sektorski pritisci

1. Prostor i stanovništvo

- DZS, Statistički ljetopis RH, 1998.–2004.
- MZOPU, Strategija prostornog uređenja RH, Zavod za prostorno planiranje Zagreb 1997.
- MZOPU, Program prostornog uređenja RH, Zavod za prostorno planiranje Zagreb 1999.
- MZOPU, Izvješće o stanju prostora RH, Zagreb 2003.
- DZS, Popis stanovništva, 2001.
- MZOPUG, Prostorni planovi nacionalnih parkova i parkova prirode, <http://www.mzopug.hr>

2. Energetika

- EIHP za MINGORP/ B. Vuk i dr.: Energija u Hrvatskoj, više godišta
- EIHP/ B. Vuk: Energetska bilanca RH, više godišta
- MZOPUG, Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš, NN, br. 46/02
- FZOEU/ V. Mladineo, I. Mrduljaš i dr.: Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Zagreb 2005.
- INA/ D. Alfired i dr.: Godišnje izvješće, 2003., Zagreb 2004.
- www.cro-cpc.hr

3. Industrija

- DZS, Statistički ljetopis RH, 1998.–2004.
- EKONERG, stručne podloge
- MINGORP, Energija u Hrvatskoj 2003. – Godišnji energetske pregled, 2003.
- www.kvaliteta.inet.hr
- DZS: interni podatci

4. Poljoprivreda

- F. Bašić, I. Kisić, M. Mesić, O. Nestroy i A. Butorac: Tillage and crop management effects on soil erosion in Central Croatia. *Soil & Tillage Research*, 2004., 78. 2, str. 197-206.
- Butorac, A.: Opća agronomija (udžbenik), Zagreb 1999.
- Agronomski fakultet u Zagrebu/ I. Kisić, F. Bašić, A. Butorac, M. Mesić, N. Othmar i M. Sabolić: Erozijska tla vodom pri različitim načinima obrade (sveučilišni udžbenik), Zagreb 2005., str. 98.
- DZS, Statistički ljetopis RH, 2000–2003.
- MPŠ, Zakonska regulativa u ekološkoj poljoprivredi, 2002. www.mpsvg.hr
- Nacionalni program za poljoprivredu i seoska područja, 2003.
- www.mps.hr/pdf/strategije/Nacionalni_program_za_poljoprivredu_i_seoska_podrucja_pdf.pdf.
- Strategija poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske, 2002.
- www.mps.hr/pdf/strategije/Strategija_poljoprivrede_i_ribarstva.pdf.

- Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede u 2002. godini, Zagreb 2003.
- www.mps.hr/pdf/strategije/Godisnje_izvjesce_o_stanju_poljoprivrede_u_2002_godini-zeleno_izvjesce_pdf.pdf.
- Hrvatski stočarski centar, Godišnje izvješće za 2004. godinu, 2005., www.hssc.hr/
- Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo, Sortna lista za 2005. godinu, Zagreb 2005.
- http://www.zsr.hr/publikacije/Sortna_lista_2005.pdf#search='sortna%20lista%20rh'
- AZO, Poljoprivredno-okolišni indikatori, www.azo.hr

5. Šumarstvo

- Izvješće RH za Peto zasjedanje Foruma za šume Ujedinjenih Naroda, www.mpsvg.hr
- Izvješće Republike Hrvatske FRA (Forest Resources Assessment) za FAO, www.mpsvg.hr
- Hrvatske šume d.o.o., Izvješće o poslovanju
- DZZP, Razvitak okvira nacionalne biološke sigurnosti za RH, 2004. www.gmo.hr,
- MPŠ, Program obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini, 2003. <http://www.mpsvg.hr>
- MPŠ, Šumskogospodarska osnova područja za razdoblje 1996. – 2005. www.mpsvg.hr
- MZOPUG, Projekt KEC, 2003., www.kec.hr,
- MZOPUG, Zaštita okoliša, Tlo i podunavlje/Tlo/Projekti/hrvatska digitalna baza podataka za tlo i zemljišta (CROSOTER), 2004., www.mzopu.hr/default.aspx?id=5369,
- MZOPU, Strategija biološke i krajobrazne raznolikosti, 2003., www.mzopu.hr,
- V. Topić : Značaj šumske vegetacije na kršu u zaštiti tla od erozije, 2001.

7. Promet

- Strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja za okoliš, NN, br. 46/02
- Strategija prometnog razvitka RH, NN, br. 139/99
- DZS, Prijevoz, skladištenje i veze 2001.– 2004., statistička izvješća
- MINGORP, Energija u Hrvatskoj 2003., godišnji energetske pregled
- EKONERG, Emisija onečišćujućih tvari u zrak na području RH za 1998. godinu s trendom emisija od 1990. do 1998. godine, Zagreb 2000.
- EKONERG, Emisija onečišćujućih tvari u zrak na području RH od 1999.–2002.
- EKONERG, Nacionalno izvješće o inventaru emisija stakleničkih plinova za razdoblje 1990.–2003. godinu (*National Inventory Report*), Zagreb 2005.
- EKONERG, Projekcije i ukupni efekti politike i mjera za potrebe Drugog nacionalnog izvješća RH prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime, Zagreb 2003.

8. Turizam

- R. Cimerman: Obalno područje hrvatskog Jadrana – urbanizacija i planiranje, Čovjek i prostor, vol. 51, 2004., br. 9–10.
- Institut za turizam/ S. Čorak i dr.: Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj, TOMAS 2004.
- 8. međunarodni simpozij o gospodarenju otpadom / T. Domanovaci i R Orašaniin: Sastav i količina otpada iz turističke djelatnosti, Zagreb 2004.
- DZS, Statistički ljetopis RH, 2001. i 2004.
- DZS, Nautički turizam/ Priopćenje 446/1; 2002.–2004. , Zagreb 2005.
- DZS, Turizam – kumulativni podatci, razdoblje od siječnja do prosinca 2004. Priopćenje, br.442/11 (4. veljače 2005).
- DZS, Turizam u 2002/2003., Statistička izvješća, Zagreb 2003. i 2004.

- E.Kušen: Prema izvorima Pokret prirode „Lijepa naša“, 2004.
- Ministarstvo kulture, interni podatci o broju posjetitelja hrvatskih nacionalnih parkova, Zagreb 2004.
- HTZ/ M.Salaj: Prostorno uređenje u funkciji održivog razvoja turizma, u zborniku Dani hrvatskog turizma (održani u Cavtatu 2004.)
- Institut za turizam, Statistička baza Instituta za turizam prema podacima DZS, Zagreb 2005.
- I. Trumbić: Gospodarenje obalnim prostorom – Sredozemna iskustva i mogućnosti njihove primjene u Hrvatskoj, Čovjek i prostor, vol. 51, 2004., br. 9–10.
- S. Weber i dr.: Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj, TOMAS '94, TOMAS '97, TOMAS '01.

II. DIO: Sastavnice okoliša

1. Zrak

- IMI, Izvještaj o praćenju onečišćenja atmosfere na području RH za razdoblje od 1990. –2004. godine, Zagreb 2005.
- Strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja za okoliš, NN, br. 46/02
- Strategija energetskog razvitka RH, NN, br. 38/02
- EKONERG, Emisija onečišćujućih tvari u zrak na području RH za 1998. godinu s trendom emisija od 1990. do 1998. godine, Zagreb 2000.
- EKONERG, Emisija onečišćujućih tvari u zrak na području RH za razdoblje od 1999.–2004. godine, Zagreb, 2005.
- EKONERG, Nacionalno izvješće o inventaru emisija stakleničkih plinova za razdoblje 1990.–2003. godinu (*National Inventory Report*), Zagreb 2005.
- EKONERG, Projekcije i ukupni efekti politike i mjera za potrebe Drugog nacionalnog izvješća RH prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime, Zagreb 2003.
- AZO, Indikatori u području zraka, www.azo.hr

2. Klimatske promjene

- S. Vidič: Prekogranično zagađenje zraka u Hrvatskoj (*Transboundary Air Pollution in Croatia, EMEP Assessment, Part II National contributions Ed. J. Bartnicky and G. Lövblad, Oslo, October 2004. ISBN 82-7144-03202*)
- Prekogranično zagađenje zraka u Hrvatskoj – glavni zagađivači (*Transboundary air pollution by main pollutants /S, N, O₃/ and PM, Croatia, EMEP/MS-CW: Data Note 1/2005, ISSN 0804-2446, 2005.*)
- Prekogranično zagađenje zraka u Hrvatskoj – HM i postojeće organske onečišćujuće tvari (*Transboundary pollution by HM and POPs, Croatia, EMEP/MS-CW Note 6/2003, 2003.*)
- D. Fowler i dr.: Procesi taloženja kiselina, Završno izvješće (*Acid Deposition Processes, Final report to the DEFRA, 2004, 180 pp.*)
- D. Fowler i dr.: Prekogranično zagađenje zraka: zakiseljavanje, eutrofikacija i prizemni ozon (*Transboundary air pollution: Acidification, Eutrophication and Ground-Level Ozone in the UK, NEG-TAP 2001, ISBN 1 870393 61 9, 2001, 314 pp*)
- E. Lončar i V. Vučetić : Tipovi vremena i njihova primjena na sjevernom Jadranu, Hrvatski meteorološki časopis 2004., br. 38, str. 57-81.
- A. Jeričević, Špoler, K. Čanić i S. Vidič: Prognoza stabilnosti i visine sloja mješanja na orografski kompleksnom području (*Prediction of stability and mixing height in the complex orograph*), Hrvatski meteorološki časopis (Croatian Met. Journal), 2004, 39, str. 3–14.
- K. Zaninović , i M.Gajić-Čapka: Promjene sastavnica vodne bilance u nizinskim dijelovima Hrvatske (*Changes in components of the water balance in the Croatian lowlands*), u časopisu Theoretical and Applied Climatology, 2000, br. 65, str. 111-116.

- Rudolf O. Weber, Peter Talkner, Ingeborg Auer, Reinhard Böhm, Marjana Gajić-Čapka, Ksenija Zaninović, Rudolf Brazdil i Pavel Faško: Promjene temperature u planinskim regijama Srednje Europe tijekom 20. stoljeća (*20th century changes of temperature in the mountain regions of Central Europe. Climatic change*), 1997.
- M. Gajić-Čapka i K. Zaninović, : Promjene temperaturnih ekstrema i njihovi pretpostavljeni uzroci na jugoistočnoj granici Alpa (*Changes in temperature extremes and their possible causes at the SE boundary of the Alps*), u časopisu Theoretical and Applied Climatology, 1997., br. 57, str. 89–94.
- R. Brazdil, M. Budikova, I. Auer, R. Böhm, T. Cegnar, P. Faško, M. Lapin, M. Gajić-Čapka, K. Zaninović, E. Koleva, T. Niedzwiedz, Z. Ustrnul, S. Szalai i Rudolf O. Weber: Trendovi najviših i najnižih dnevnih temperatura u Strednjoj i Jugoistočnoj Europi (*Trends of maximum and minimum daily temperatures in Central and Southeastern Europe*), u časopisu International Journal of Climatology, 1996., br. 16, str. 765–782.
- EKONERG, Inventar stakleničkih plinova u RH u razdoblju od 1990. –2004. godine, Zagreb 2006.

3. Vode

- MPŠVG, Nacrt Strategije upravljanja vodama, 2005.
- Građevinski institut Zagreb, Dugoročni plan razvoja vodoprivrede SR Hrvatske od 1986. do 2005. godine
- Građevinski fakultet u Zagrebu i JVP, Dugoročni program opskrbe pitkom vodom RH, Zagreb, 1991.
- Hrvatske vode, Nacionalni izvještaj, Program zaštite okoliša za sliv Dunava i za jadranske slivove, Zagreb 1994.
- Hrvatske vode, Program kontrole kakvoće površinskih voda na slivnom području grada Zagreba u 2000. godini, Zagreb 2000.
- Hrvatske vode, Program ispitivanja kakvoće vode na državnim vodama koji se provodio tijekom 2000. godine, Zagreb 2001.
- Hrvatske vode, Program sustavnog praćenja kakvoće podzemnih voda na priljevnom području javnih vodocrpilišta grada Zagreba, Zagreb 2000.
- EIHP, Program izgradnje malih hidroelektrana – Mahe, Zagreb 1998.
- Hidroprojekt-ing, Program i plan vodoopskrbe Sisačko-moslavačke županije, Zagreb 2000.
- Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo financija, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka: Državni program vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te građenja i održavanja objekata za zaštitu od štetnog djelovanja voda za otoke, izrađen na temelju Zakona o otocima (u postupku donošenja)
- Agronomski fakultet u Zagrebu, Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u RH, Zagreb 2005.

4. More

- Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša/ A. Kutle (urednik): Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj, 1998.
- AZO, More, priobalje, ribarstvo i marikultura (1996. –2003.) – izvješće temeljeno na indikatorima zaštite morskog okoliša, 2005.
- DZS, Statistički ljetopis RH, 2005.
- Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša/ A. Kutle (urednik): Pregled stanja biološke i krajobrazne raznolikosti Hrvatske sa strategijom i akcijskim planovima zaštite, Zagreb 1999.
- MZOPUG, Izvješće o kakvoći mora na plažama hrvatskog Jadrana u 2005. godini, Zagreb 2005.

- MZOPUG, Program za procjenu i kontrolu zagađenja u području Mediterana (MED POL), Izvješće za 2003. i 2004. godinu, Zagreb 2005.
- MZOPUG, Izvješće o provedbi plana intervencija u zaštiti okoliša za 2003. godinu, Zagreb 2004.
- MZOPUG, Kakvoća mora za kupanje na području Republike Hrvatske u 2005. godini, Zagreb 2005.
- MMTPR, Godišnje izvješće o balastnim vodama u RH, Zagreb 2006.
- MMTPR, Godišnje izvješće inspekcije sigurnosti plovidbe za 2004. godinu, Zagreb 2005.
- IOR, Pokazatelji o stanju morskog okoliša i teme od posebnog interesa, Split 2005.
- MZOPUG, Brodovi čistači mora u jadranskim županijama, Zagreb 2004.
- Europska Agencija za zaštitu okoliša (*European Environment Agency, EEA*)/ J. Van Buuren, T. Smit i G. Poot, Testiranje indikatora morskog i obalnog okoliša u Europi (*Testing of indicators for the marine and coastal environment in Europe*), Copenhagen 2002.
- EEA/ R. Cullingford, S. Nixon i B. Bjerkeng: Upute za ažuriranje primarnog protoka podataka o prijelaznim, obalnim i morskim vodama putem mreže Eurowaternet (*Guidance on the update of Priority Data Flow on transitional, coastal and marine waters through Eurowaternet and the population of Waterbase*), Europska agencija za zaštitu okoliša (*European Environment Agency*), Copenhagen 2003.
- Eurowaternet (EEA)/ R. Cullingford, S. Nixon i B. Bjerkeng: Tehničke upute za implementaciju protoka primarnih podataka o prijelaznim, obalnim i morskim vodama (*Technical guidelines for implementation of Priority Data Flow in transitional, coastal and marine waters*), Europska agencija za zaštitu okoliša, (*European Environment Agency*) Kopenhagen 2003.
- www.mmtpr.hr
- www.mzopu.hr

5. Tlo

- IRB/ D. Barišić: interni podatci Laboratorija za radioekologiju (Zagreb 2005.)
- Agronomski fakultet u Zagrebu/ Zavod za opću proizvodnju bilja/ F. Bašić, I. Kisić, M. Mesić i A. Butorac: Studije stanja i projekti rekultivacije tla isplačnih jama, Zagreb 2002.–2003.
- Agronomski fakultet u Zagrebu/ Zavod za pedologiju/Bogunović, M., Vidaček, Ž., Racz, Z., Husnjak, S., M.Sraka: Namjenska pedološka karta RH, Zagreb 1997.
- Poljoprivredni fakultet u Osijeku/ V. Galović: Dinamika natrija u alkalnim tlima istočne Hrvatske, Osijek 2003.
- S. Miko: Geokemijsko kartiranje i procjena onečišćenja Pb tala na kršu zapadne Hrvatske, u časopisu *Natura Croatica*, vol. 9, 2000., br. 1, str. 41–59.
- M. Maceljski, G. Hrlec, Z. Ostojić, B. Cvjetković i K. Barić: Pregled sredstava za zaštitu bilja u Hrvatskoj, *Glasiilo biljne zaštite*, 2005., 2–3.
- M. Picer: Sakupljanje uzoraka otpadnog ulja i zemljišta trafostanica na području Delnica i Zadra te njihova analiza na poliklorirane bifenile, Zagreb 1997.
- M. Picer i N. Picer: Zagađenost tla visoko stabilnim organskim materijalima i njegova sanacija; Ugroženost vode kao posljedica zagađenosti tla visoko stabilnim organskim materijalima s posebnim osvrtom na krško područje Hrvatske zahvaćeno Domovinskim ratom, u časopisu *Hrvatska vodoprivreda*, 2000., br. 9, str. 71–78.
- IPK Osijek – Čađavica/ Višnjica, Senkovic/ FPZ, Institut za agroekologiju, Zagreb/ S. Redžepović, Đ. Serić i S. Sikora: Agropedološka studija za potrebe izrade projekta agromelioracija, Zagreb i Osijek 2001.
- Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu/ Arhiva Zavoda za melioracije/ D. Romić, M. Romić, Ž. Klačić, i I. Stričević: Stanje zaslanjenosti tala i pogodnost površinskih voda za navodnjavanje u donjoj Neretvi, Zagreb 1997.
- M. Romić, D. Romić, D. Dolanjski i I. Stričević: Akumulacija teških metala u površinskim slojevima tla vinogradarskih regija-dio I, Čimbenici koji kontroliraju retenciju (*Heavy metals accumulation in topsoils*

- from the wine-growing regions. Part 1. Factors which control retention*), u časopisu *Agriculturae Conspectus Scientificus*, 2004., br. 69(1), str. 1–10.
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo i županijski zavodi za javno zdravstvo/ M. Sraka, Z. Šmit, Ž. Vidaček i A. Ranogajec: *Herbicidi u tlu i vodama na dijelu dravskog sliva*, VIII znanstveno-stručni skup Voda i javna vodoopskrba, Tuheljske toplice 2004./
 - I. Šimunić i F. Tomić: Stanje teških metala i atrazina u melioracionim područjima s pseudoglejnim i glejnim tlima (*Stand von schweren Metallen und Atrazin in hydromelioriertem Pseudogley-gley Boden*), Stručni skup Bratislava 2000.
 - I. Šimunić, F. Tomić i Z. Ostojić: Koncentracija i ispiranje atrazina u drenažne vode na glejnim tlima (*Concentration and leaching of atrazine into drainage water in Gleyic Podzoluvisol, Rostlinna výroba*), Stručni skup Rostlinna Vyroba 2002.
 - V. Topić: Značaj šumske vegetacije na kršu u zaštiti tla od erozije, Zagreb 2001.
 - Ž. Vidaček, M. Bogunović, M. Sraka, S. Husnjak i A. Mihalić: Triazinski herbicidi u dreniranim tlima i vodama na dijelu sliva rijeke Drave, Sažetak (*Triazine herbicides in drained soils and water in the part of river Drava catchment area. Summaries*), Congres Mondial de Science du Sol, Montpellier 1998., Poster No.251998.
 - Ž. Vidaček: Gospodarenje i zaštita tla u Hrvatskoj – sadašnje stanje i preporuke, Sažetaka IX. kongresa HTD-a, Brijuni 2001.
 - Ž. Vidaček i dr.: Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj, poglavlje «Tlo» (rukopis, 2001.)
 - MPŠ, Tržišni informacijski sustav poljoprivrede (TISUP), Izvješće br. 3, Zagreb 2000.
 - Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja za okoliš, NN, br. 46/02
 - AZO (rukopis), Onečišćenje tla lokalnim izvorima, Zagreb 2005.

6. Biološka raznolikost

- DZS, Statistički ljetopis RH, 2004.–2005.
- DZZP, Crveni popis ugroženih biljaka i životinja Hrvatske, Zagreb 2004.
- Flora Croatica database: hirc.botanic.hr/fcd/
- MPŠ, Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede u 2002. godini, Zagreb, 2003.
- HGK, Sektor za turizam, 2005. www.hgk.hr/en/depts/tourism/turizam.pdf
- I. Jahutka i dr.: Ribarstvo RH u godini 2003., Zagreb 2004.
- I. Jardas: Jadranska ihtiofauna, Zagreb 1996.
- DZZP/ I. Jardas, A. Pallaoro i N. Vrgoč: Crveni popis ugroženih riba Jadranskog mora (*u tisku*)
- Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu/ J. Kusak: Uvjeti za život vuka (*Canis lupus*) u Hrvatskoj (doktorska disertacija), Zagreb 2002.
- Ministarstvo kulture, Baza podataka – Karta staništa (u okviru projekta 'Kartiranje staništa RH' izradio OIKON d.o.o., Institut za primijenjenu ekologiju, Zagreb 2004.
- MMTPR, Nacrt Strategije razvoja Hrvatskog turizma do 2010. godine, Zagreb 2003.
- Ministarstvo razvitka i obnove, Nacionalni program razvitka otoka, Zagreb 1997
- MZOPU, Nacionalna strategija zaštite okoliša, NN, br. 46/02
- DZZP / M. Mrakovčić, i dr.: Crvena knjiga ugroženih slatkovodnih riba Hrvatske (*u tisku*)
- DZZP i Ministarstvo kulture/ T. Nikolić i J. Topić: Crvena knjiga vaskularne flore Hrvatske, Zagreb 2005.
- Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu/ A. Partl: Epifitski i terestrički lišaji Medvednice i starijeg sjevernog dijela grada Zagreba (magistarski rad), Zagreb 2000.
- MZOPU/ D. Radović, J. Kralj, V. Tutiš i D. Čiković: Crvena knjiga ugroženih ptica Hrvatske, Zagreb 2003.

- DZZP/ D. Radović, J. Kralj, J. Radović i R. Topić: Nacionalna ekološka mreža – važna područja za ptice u Hrvatskoj, Zagreb 2003.
- Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša/ J. Radović: Pregled stanja biološke i krajobrazne raznolikosti Hrvatske sa strategijom i akcijskim planovima zaštite, Zagreb 1999.
- Vlada RH, Projekt strategije razvitka «Hrvatska u 21. stoljeću» - Poljoprivreda i ribarstvo, Zagreb 2002.
- DZZP/ A. Štrbenac i dr.: Bilten projekta «Zaštita i upravljanje vukovima u Hrvatskoj», Zagreb 2004.
- DZZP/ A. Štrbenac, Đ. Huber, J. Kusak i dr.: Plan upravljanja vukom u Hrvatskoj, Zagreb 2005.
- DZZP/ I. Šugar: Stručna podloga za sakupljanje samoniklog bilja u 2004. godini, Zagreb 2005.
- DZZP/ Z. Tkalčec, A. Mešić i N Matočec: Crveni popis ugroženih gljiva Hrvatske, Zagreb 2005. www.dzzp.hr
- DZZP i Ministarstvo kulture/ N. Tvrtković i dr.: Crvena knjiga vodozemaca i gmazova Hrvatske, (u tisku)
- DZZP i Ministarstvo kulture/ N. Tvrtković i dr.: Crvena knjiga ugroženih sisavaca Hrvatske, (u tisku)
- D. Viličić i dr.: Popis fitoplanktona prisutnih u istočnom dijelu Jadranskog mora, 2002. (*Checklist of phytoplankton in the eastern Adriatic Sea, 2002.*), u časopisu Acta Botanica Croatica, br. 61 (1), str. 57–91.
- D. Znaor i S. Karoglan Todorović: Poljoprivredno okolišni program za Hrvatsku, Zagreb 2004.

7. Otpad

- Nacionalni plan djelovanja za okoliš, NN, br. 46/02
- Strategija gospodarenja otpadom RH, NN, br. 130/05
- Baza KEO - Otpad, 2004.
- HGK, Zajednica ambalažera
- V. Tonković: Position paper – Otpadna cestovna motorna vozila u Hrvatskoj /Pregled količina i mogućih načina uporabe i zbrinjavanja (CARDS projekt – Strategija usklađivanja zakonodavstva RH sa zakonodavstvom EU na području zaštite okoliša)
- HGK, Udruženje za sekundarne sirovine, skupljanje i preradbu
- Podatci proizvođača otpada, tvrtki ovlaštenih za postupanje s opasnim i/ili neopasnim otpadom (telefonski kontakti, dopisi)
- Agencija za posebni otpad (APO d.o.o.), Novelacija Katastra odlagališta otpada u RH – konačno izvješće
- Agencija za posebni otpad (APO d.o.o.), Organizacija i provođenje sustava zbrinjavanja otpadnih ulja na razini RH (1995–2000)
- MZOPUG, Harmonigram zakonodavstva u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, www.mzopug.hr
- Baze podataka Agencije za zaštitu okoliša, www.azo.hr
- Baze podataka Državnog zavoda za statistiku, www.dzs.hr
- Baze podataka Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

8. Okoliš i zdravlje

- Ministarstvo zdravstva i Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zdravstveno stanje i zdravstvena zaštita u Republici Hrvatskoj, Zagreb 2001.
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis za 2004. godinu., Zagreb 2005.

III. DIO: Opća pitanja zaštite okoliša

Opći okvir pri izradbi izvješća

- Strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja za okoliš, NN, br. 46/02
- Zakon o zaštiti okoliša, NN, br. 82/94, 128/99
- AZO, Anketa „Provedba aktivnosti zaštite okoliša na regionalnoj razini“, 2005.

Financiranje u zaštiti okoliša

- DZS, Statistički ljetopis RH, 1999. –2004.
- REC, Program primarnih investicija u okolišu u zemljama Jugoistočne Europe, Presudni faktori za razvijanje isplativih investicijskih projekata u okolišu – studija o tarifama, u zemljama Jugoistočne Europe, 2005. (*Priority Environmental Investment Programme for South Eastern Europe, Critical conditions for development of bankable environmental investment projects (study on tariffs) in South Eastern Europe, 2005*)
- Gospodarski marketing i MZOPU/ M. Papafava: Primjena ekonomskih instrumenata u zaštiti okoliša u RH, Zagreb 2000.
- Vlada RH: Nacionalni program RH za pridruživanje EU, 2004., NN, br. 37/04
- Vlada RH: Nacionalni program RH za pridruživanje EU, 2005.